

VEDLEGG 5**Rapportering på finansporteføljen per 30.april 2016**

Gjeldande finansreglement seier at fylkesrådmannen 3 gonger i året legg fram for fylkestinget rapport for finansforvaltninga. Rapporteringa skal skje i samband med tertialrapportering per 30. april, 31.august og ved utgangen av kvart år. Fylkesrådmannen legg no fram rapport om finansporteføljen per 30.april 2016.

Reglementet omhandlar tre ulike forvaltningstypar:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål
- Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtalar
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Når det gjeld langsiktige finansielle aktiva har ikkje finansreglementet plasseringsrammer for dette. Fylkesrådmannen har såleis ingenting å rapportere på denne forvaltningstypen.

Finansreglementet sitt punkt 6.4 og 7.7 gjev føringar for kva rapporteringa, som eit minimum, skal innehalde. Dei ulike elementa vert presentert i eit tabellverk. Fylkesrådmannen gjev i tillegg ei kort tekstleg omtale av føremålet med dei ulike elementa i tabellane.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

Følgjande tabell viser rapportering på forvaltninga av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål:

	30.04.2015		31.08.2015		31.12.2015		30.04.2016	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Innskot hovudbank	937,2	86,3	1036,3	88,3	950,3	87,5	1098,2	89,4
Innskot i andre bankar	46,3	4,3	34,1	2,9	32,3	3,0	26,4	2,1
Delar i pengemarknadsfond	102,5	9,4	103,0	8,8	103,2	9,5	104,1	8,5
<i>Samla kortsiktig likviditet</i>	<i>1086,0</i>	<i>100%</i>	<i>1173,4</i>	<i>100%</i>	<i>1085,8</i>	<i>100 %</i>	<i>1228,7</i>	<i>100%</i>
Største enkeltbinding på plassering	Ingen		Ingen		Ingen		Ingen	
Avkastning i perioden	7,3 mill.		8,6 mill.		10,1 mill.		7,2 mill.	
Akkumulert i rekneskapsåret	7,3 mill.		15,9 mill.		26,0 mill.		7,2 mill.	
Avkastning benchmark (gj.sn. 3 mnd nominell Nibor/ST1X) i perioden	4,5 mill.		4,9 mill.		4,1 mill.		3,9 mill.	
Stadfesting på enkelteksponering ≤ 2 % av forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	
Stadfesting på at alle plasseringar er gjort med ≤ 20 % BIS-vekt	OK		OK		OK		OK	
Stadfesting på fondseksponering ≤ 5 % av forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	

I tillegg har fylkeskommunen om lag 36 mill. kr innestående på eigen bunden skattetrekkkonto.

Første del av tabellen viser samla kortsiktig likviditet fordelt etter plasseringsalternativ. Vi har funne det føremålstenleg å splitte bankinnskot i 2; hovudbank (banken vi har eigen bankavtale med) og andre bankinnskot.

Oppsettet viser at per 30.04.2016 er den kortsiktige likviditeten plassert i bankinnskot og pengemarknadsfond. Plasseringa i bankinnskot og pengemarknadsfond er fordelt slik: 89,4 % i hovudbank, 2,1 % i andre bankar og 8,5 % i pengemarknadsfond. Mesteparten av likviditeten er

innskot i vår hovudbank, Sparebank 1 SMN. Grunnlaget for dette er vurderingar knytt til rentevilkår. Risikoen knytt til å ha så mykje midlar i ein bank er vurdert som liten og handterbar.

Innskota i andre bankar er i hovudssak i Danske Bank der konsesjonskraftinntektene vert innbetalt. Konsesjonskraftinntektene vert innbetalt i euro (EUR), og ved sikring av konsesjonskraftinntektene vert det også føreteke valutasikring. Pr. 30.04.16 har vi inneståande i underkant av 16 mill. kr i EUR, om lag halvparten av beløpet er utsatt for valutarisiko.

Finansreglementet har ei avgrensing på at kvar enkeltbinding ikkje skal utgjere meir enn 100 mill. kr. Inneståande i pengemarknadsfond vert ikkje vurdert som ei binding då pengane kan vere tilgjengelig på kort tid. Per 30. april 2016 har ikkje fylkeskommunen bindingar på likviditeten.

I andre del av tabellen viser vi dei parameter finansreglementet pkt. 6.4 krev rapportering på. Tabellen gjev her ei samanlikning av eigne rentevilkår mot marknadsrenter, samt stadfesting på at fylkeskommunen sine plasseringar er innafor finansreglementet si ramme. Fylkesrådmannen har i si samanlikning med marknadsrenter for bankinnskot brukt gjennomsnittleg 3 mnd. Nibor som referanserente, samt nytta eit gjennomsnitt av samla kortsiktig likviditet i perioden som grunnlag for berekningane. For plasseringane i pengemarknadsfond er det nytta 3 mnd. statsobligasjons-indeks (ST1X) som referanserente.

Oppsettet viser at fylkeskommunen har fått 7,2 mill. kr i renteinntekter i rapporteringsperioden. Renteinntektene per 1.tertial er på eit noko høgare nivå enn budsjettet. Dette skuldast i hovudssak høgare likviditet i perioden, jf. omtale i tertialrapport 1/16. I perioden har vi oppnådd ei betre avkastning på plasseringane våre i pengemarknadsfond i høve avkastninga på bankinnskot.

Sett i lys av det låge rentenivået har fylkeskommunen fått relativt god avkastning. Fylkesrådmannen er nøgd med ei meiravkastning på 3,3 mill. kr i første tertial, samanlikna med referanserenta.

Fylkesrådmannen har i rapporteringsperioden ikkje inngått nye rentebindingsavtalar eller gjort nye plasseringar i pengemarknadsfond. Fylkesrådmannen føretek fortløpande vurderingar av fylkeskommunen sin likviditet og eventuelle nye plasseringar/bindningar.

Oppsettet viser vidare at våre innskot/plasseringar er under 2 %/5 % av dei aktuelle bankane/fonda sin forvaltningskapital. Plasseringane i Pluss likviditet II og Danske Invest Norsk likviditet institusjon er i kategorien pengemarknadsfond med lav risiko og har ein BIS-vekt på under 20 %.

Fylkeskommunen har ikkje hatt vesentleg endringar, utover renterisiko, i si risikoeksponering i rapporteringsperioden.

Norges Bank sette ned styringsrenta med 0,25%-poeng til 0,50 % ved rentemøtet i mars. Ei lågare styringsrente vert grunngjeve med reduserte vekstutsikter for norsk økonomi, og forventingar om at prisveksten etterkvart vil avta. Det vert signalisert at for å oppretthalde styringsrenta som eit verkemiddel i pengepolitikken er det viktig å gå varsamt fram i rentesettinga – no når renta er svært lav. Det er vidare framleis forventningar om eit lågt rentenivå dei komande åra.

Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

Følgjande tabell viser rapportering på gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler:

	30.04.2015		31.08.2015		31.12.2015		30.04.2016	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Lån med pt rente	154,8	6,7	151,8	6,7	148,0	7,1	143,0	6,9
Lån med NIBOR basert rente	1048,7	45,8	1048,1	46,2	892,6	42,7	820,7	39,4
Lån med fast rente								
Lån sikra med rentebytteavtalar	1082,1	47,3	1066,4	47,1	1049,9	50,2	1119,4	53,7
Finansiell leasing	3,8	0,2						
<i>Samla langsiktig gjeld</i>	<i>2289,4</i>	<i>100%</i>	<i>2266,3</i>	<i>100%</i>	<i>2090,5</i>	<i>100%</i>	<i>2083,1</i>	<i>100%</i>
Rentekostnad i perioden (snittrente)	17,8 mill.		18,3 mill.		18,2 mill.		17,3 mill.	
Rentekostnad benchmark i perioden (gj.sn 3 mnd nominell Nibor)	10,4 mill.		10,1 mill.		8,3 mill.		7,4 mill.	
Betalte renter i året	10,3 mill.		31,8 mill.		56,1 mill.		9,5 mill.	
Tal lån	18		18		18		18	
Største enkeltlån	NOK 483,6 mill.		NOK 483,6 mill.		NOK 201,7 mill.		NOK 201,7 mill.	

Første del av tabellen viser samla gjeldsportefølje fordelt på ulike rentevilkår/-avtalar.

Oppsettet viser at per 30.04.2016 hadde fylkeskommunen ein gjeldsportefølje på nærare 2,1 milliardar kr. Oppsettet viser vidare at 46,3 % er på flytande vilkår og 53,7 % er på faste vilkår/avtalar om rentebytte. Av den totale gjelda kjem 783,5 mill. kr til forfall innan eit år. Dette utgjør 37,6 % av gjeldsporteføljen, og er fordelt på fem sertifikatlån og eit obligasjonslån.

Finansreglementet gjev minimumsrammer for plassering på flytande og faste vilkår med 1/3 på kvar av porteføljane. Siste 1/3 skal vurderast ut frå marknadssituasjon. Oppsettet viser at dagens portefølje er innafor minimumsrammene i reglementet. Fordelinga mellom lån på flytande og faste vilkår har vorte endra som følgje av nedbetaling av lån, og ein ny rentebytteavtale i rapporteringsperioden. Dette har medført ein auke i porteføljen på faste vilkår. Fylkesrådmannen vurderer fortløpande behovet for nye rentesikringar opp i mot det låge nivået på flytande renter.

Andre del av tabellen viser:

- ei samanlikning av eigne rentevilkår (snittrente) mot marknadsvilkår i rapporteringsperioden
- kor mykje fylkeskommunen har betalt i renter i perioden og i løpet av året.
- kor mange lån, samt størrelsen på det største lånet i porteføljen.

Eit gjennomsnitt av låneporteføljen i perioden er nytta som grunnlag for berekningane. Fylkesrådmannen har i si samanlikning med marknadrenter brukt gjennomsnittleg 3 mnd Nibor som referanserente.

Oppsettet viser at rentebelastinga i rapporteringsperioden utgjør 17,3 mill. kr. Samanlikna med referanserenta har vi ein meirkostnad på 9,9 mill. kr i perioden. Oppsettet viser vidare at fylkeskommunen har betalt 9,5 mill. kr i renter hittil i år.

Snittrenta for heile porteføljen er berekna til 2,49 %. Dette er 1,43 %-poeng høgare enn referanserenta som er berekna til 1,06 %. Denne meirkostnaden i høve referanserenta (flytande vilkår) er mellom anna forsikringspremien fylkeskommunen betalar for å redusere risikoen i høve

renteendringar på kort og mellomlang sikt. I tillegg har bankane ein margin på sine utlån utover referanserenta.

Meirkostnaden i perioden skuldast at nokre av dei eldste rentebindingane er dyre sett i høve det historisk låge rentenivået vi no har. Ved kontraktsinngåinga vart desse rentebindingane vurdert som fordelaktige for fylkeskommunen. I løpet av det siste året vore endringar i balansen mellom etterspurnad og tilbod i kapitalmarknaden, noko som gjer at marginane ligg på eit høgare nivå. Marginane knytt til serielån har også auka siste året, i hovudssak som følgje av auka krav til oppbygging av eigenkapital for bankane. Meirkostnaden i høve referanserenta er det teke høgde for i budsjettet.

Fylkeskommunen har per 30.04.2016 berre rentebytteavtalar (renteswap) som rentesikring. Ein kort definisjon av ein rentebytteavtale er at dette er ein avtale mellom bank og kunde om bytte av framtidige renteutbetalingar. Som hovudregel vil den eine parten betale fast rente i heile perioden, medan den andre parten betalar flytande Nibor rente. I gjeldande rentebytteavtalar er det fylkeskommunen som betalar fast rente medan banken betalar flytande Nibor rente.

Fylkeskommunen har 18 enkeltlån der det største lånet er på 201,7 mill. kr. I samband med forskotering har også fylkeskommunen gjeld til kommunar på samla 125,3 mill. kr. Denne langsiktige gjelda er ikkje ein del av den ordinære gjeldsforvaltninga til fylkeskommunen og er såleis ikkje ein del av fylkesrådmannen sin rapportering.

Fylkesrådmannen er forplikta til å ta opp vedteke lån i løpet av året. Låneopptaket for 2016 er ikkje teke opp pr. 1. tertial. Vidare er eit sertifikatlån rullert og det er inngått ein ny rentebytteavtale i rapporteringsperioden. Det er ikkje inngått andre avtalar ved bruk av andre finansielle instrument som til dømes framtidige renteavtalar (FRA), renteopsjonar eller finansiell leasing i rapporteringsperioden.

Gjennomsnittleg løpetid for låneporteføljen er 9,6 år. Vekta attståande rentebindingstid på låneporteføljen er berekna til 2,27 år. Dette er innafor finansreglementet sitt intervall på 1-5 år.

Fylkeskommunen sin låneportefølje har i rapporteringsperioden vore i underkant 2,1 mrd. kr. Det er såleis eit stort beløp som er eksponert for mellom anna renterisiko. Fylkesrådmannen har hatt som målsetting å ha ein høg del av låneporteføljen på fastrentevilkår når det er forventning om stigande rentenivå. Dei svake økonomiske utsiktene i Europa og norsk økonomi framover gjer at marknaden trur på låge renter dei komande åra. På lengre sikt må ein likevel kunne forvente at rentene skal opp på eit historisk sett normalt nivå. Rentebindingar både på kort og lang sikt vert såleis vurdert fortløpande. I rapporteringsperioden har det vore lite endring i risikoeksponeringa på lånegjelda. Fylkesrådmannen vurderer risikoen for ein renteoppgang på finansporteføljen samla sett som handterbar. Over halvparten av porteføljen er finansiert i sertifikat- og obligasjonsmarknaden. Dette medfører at fylkeskommunen er utsett for ein viss refinansieringsrisiko. Risikoen og vilkår knytt til kortsiktig finansiering vert vurdert fortløpande.

Fylkesrådmannen meiner at likviditetsforvaltninga og låneforvaltninga sett under eitt gjev eit tilfredsstillande resultat.

Risikovurdering

I finansreglementet punkt 10.2 står det at det skal gjerast ei risikovurdering i høve renterisikoen ved ei generell endring i renta på 1 % -poeng.

Berekninga viser at med gjeldande portefølje per 30.04.2016 vil fylkeskommunen få ein gevinst på 3,4 mill. kr ved ein renteoppgang på 1 %. Den rentebærande likviditeten utgjer ein større del enn den flytande delen av gjeldsportefølja. I følgje berekninga vil ei endring i renta få ein svak positiv innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt.

Når ein tek omsyn til storleiken på finansporteføljen vil fylkesrådmannen konkludere med at risikoeksponeringa per 30.04.2016 er innafør eit akseptabelt nivå.

Konklusjon/tilråding

Fylkesrådmannen har ovanfor lagt fram sin rapport på finansporteføljen per 30.04.2016. Fylkesrådmannen tilrår at fylkestinget tek rapporten til orientering.